

Norwid Festiwal 2021

Decyzją Sejmu i Senatu RP 2021 rok został ogłoszony Rokiem Norwida z racji 200. rocznicy urodzin poety. Z tej okazji Ośrodek Kultury im. C. K. Norwida w Krakowie uczci pamięć swojego patrona podczas Norwid Festiwal 2021, organizowanego w dniach 26-28 listopada 2021 r. pod hasłem „Dopokąd idę!...” dzięki dofinansowaniu ze środków Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu pochodzących z Funduszu Promocji Kultury, a także wsparciu Miasta Krakowa. Hasło przewodnie festiwalu zostało zaczerpnięte z wiersza „Pielgrzym” i jest to jeden z charakterystycznych neologizmów używanych przez poetę. W programie festiwalu koncert, recytacja wierszy Norwida, panele dyskusyjne, warsztaty kreatywnego pisania, gra terenowa, spacer po Krakowie oraz gala festiwalowa z finałem rezydencji artystycznych i wręczeniem Nagrody Norwidowskiej. Wszystkie wydarzenia odbędą się stacjonarnie (obowiązują zapisy) [<https://okn.edu.pl/strona-glowna/aktualnosci/norwid-festiwal-2021-2/>], a część z nich transmitowana będzie online [www.facebook.com/oknorwid] oraz tłumaczona na Polski Język Migowy.

Cyprian Kamil Norwid to dziewiętnastowieczny artysta doby romantyzmu, obdarzony wieloma talentami: geniusz pióra, poeta i malarz, rysownik i rzeźbiarz, tłumacz i publicysta, filozof, badacz kultur i cywilizacji. Był wielkim erudytą, obywatelem świata, a zarazem skromnym człowiekiem. Dziś ten artysta jawi się jako ponadczasowy i nowoczesny SZTUKMISTRZ. Jego wpływ na polską literaturę i kulturę był wyjątkowy. Swoimi poglądami zwracał uwagę na sztukę i miejsce poety w społeczeństwie oraz sytuację społeczno-polityczną Polaków. Jest mocno zasłużony na polu poezji, zwłaszcza jej wymiaru intelektualnego i formalnego, choć w czasach sobie współczesnych i obecnie bywa niezrozumiały i odrzucany. Został odkryty dopiero w okresie Młodej Polski, by stopniowo znajdować sobie należne miejsce w literaturze. Dzisiaj uważany jest za artystę, którego twórczość może być inspiracją dla współczesnych, co widać będzie podczas Norwid Festiwal 2021.

Norwid muzycznie i artystycznie

W ramach trzech dni festiwalu przewidziano duże wydarzenia wieczorne. Pierwszego dnia (26 listopada) o godz. 20.00 w ARTzonie Ośrodka Kultury Norwida (os. Górali 4, Kraków) odbędzie się koncert „Norwid muzycznie!” w wykonaniu Mateusza Kluzy z zespołem. Będzie to premierowy występ z materiałem z najnowszej płyty artysty zatytułowanej „Norwid 2021”. Będzie można usłyszeć nowe muzyczne interpretacje do wierszy Norwida, jak również nowe aranżacje do utworów z płyty „Niksy” wydanej w 2008 r. W repertuarze koncertu pojawią się m.in. *Pielgrzym*, *Z greckiego*, *Kłótwy*, *Niksy*, *Nim znów ucieknę*, *Pomiędzy światem*, *Moja Piosnka* i inne. Wystąpią: Mateusz Kluza (śpiew, fortepian, gitara), Maciej Salus (gitary), Mateusz Dudek (akordeon, acordina), Paweł Wszółek (kontrabas, gitara basowa), Szymon Madej (perkusja). W festiwalową sobotę (27 listopada) o godz. 19.00 tej samej lokalizacji planowana jest uroczysta Gala Norwid Festiwal 2021, w czasie której zostaną podsumowane rezydencje artystyczne oraz wręczona będzie Nagroda Norwidowska. Będzie to okazja, aby poznać współczesnych twórców, którzy inspirowani dziełami Norwida, bądź jak on łączą wiele dziedzin sztuki. Swoje dwumiesięczne rezydencje artystyczne w ARTzonie podsumują: Małgorzata Haduch, która zaprezentuje projekt „Przemierzając, podążając”, będący grą-kompozycją według interpretacji neologizmu „Dopokąd idę!...” oraz Natalia Komorowska, która pokaże projekt „Eko-obrazy Krakowa”, zakończony wystawą witraży inspirowanych twórczością Norwida. Projekty te do realizacji wybrało jury w składzie: Olga Brzezińska (Fundacja Miasto Literatury), Dagmara Żabska (Teatr Figur Kraków), Agnieszka Łukaszewska (Wydział Sztuki Uniwersytetu Pedagogicznego im. K.E.N. w Krakowie), Magdalena Kotula (Nowohuckie Laboratorium Dziedzictwa Ośrodka Kultury Norwida), Małgorzata Hajto (ARTzona Ośrodka Kultury Norwida). Festiwalowa gala będzie także okazją do ogłoszenia laureatów oraz wręczenia Nagrody Norwidowskiej dla twórców, którzy łączą działalność literacką z innymi dziedzinami sztuki. Nagrodę główną (10 tys. zł) oraz dwa wyróżnienia (po 2 tys. zł) przyzna jury, w którym zasiadają: Magdalena Siwiec (UJ), Joanna Zach (UJ), Anna Borowiec (Muzeum

Narodowe w Poznaniu), Magdalena Harasimowicz-Moksa (Ośrodek Kultury Norwida), Ernest Ogórek (Ośrodek Kultury Norwida, Wydział Sztuki Uniwersytetu Pedagogicznego im. K.E.N. w Krakowie).

Dyskusje o Norwidzie

Jak wiadomo, Norwid był sztukmistrzem, specjalizującym się w wielu dziedzinach, zatem jego spuścizna jest swoistą mozaiką artystyczną i korespondencją sztuk. Odpowiedzią na wszelkie pytania z zakresu wszechstronnej twórczości Norwida i jej współczesnej recepcji będą panele dyskusyjne organizowane w każdym dniu festiwalowym o godzinie 17.00. Pierwszy panel odbędzie się w Ośrodku Kultury Norwida (os. Górali 5, Kraków), a dwa pozostałe w ARTzonie Ośrodka Kultury Norwida (os. Górali 4, Kraków). 26 listopada odbędzie się panel „Norwid + literatura”. Uczestnikami tego panelu będą eksperci: Piotr Chlebowski (KUL), Artur Grabowski (UJ), Eliza Kącka (UW) oraz Wojciech Kudyba (UKSW). Drugiego dnia będzie okazja do udziału w panelu „Norwid + muzyka”, w którym wezmą udział muzycy, którzy w swoim dorobku mają interpretacje poezji Norwida (Jakub Gucik, Mateusz Kluza, Natalia Niemen, Joanna Wnuk-Nazarowa). Rozmowę poprowadzi Piotr Metz. Ostatnim panelem, który odbędzie się trzeciego dnia festiwalu będzie „Norwid + teatr”, prowadzony przez Karola Samsela (UW), z uczestnictwem Kazimierza Brauna (University at Buffalo), Jerzego Machowskiego, Wojciecha Terechowicza oraz Michała Zadary.

Warsztaty, spacer, gra terenowa i recytacja

Atrakcje, które są zaplanowane na czas Norwid Festiwal 2021 to także okazja do dobrej zabawy. 26 listopada o godz. 17.00 w Ośrodku Kultury Norwida (os. Górali 5) planowane są warsztaty kreatywnego pisania Loesje inspirowane twórczością Norwida. Jako że w 1842 r. Norwid przez ponad trzy tygodnie bawił w Krakowie, 27 listopada o godz. 11.00 Agnieszka Konior (UJ) poprowadzi spacer śladami Norwida po Starym Mieście. Natomiast 28 listopada także o godz. 11.00 w Ośrodku Kultury Norwida (os. Górali 5) rozpocznie się gra terenowa z nagrodami inspirowana postacią i twórczością Norwida. Festiwal zakończy się w niedzielę 28 listopada o godz. 19.00 recytacją wierszy Norwida w interpretacji Edwarda Lindego-Lubaszki z akompaniamentem Jana Oberbeka. Wydarzenie to odbędzie się w Opactwie Cystersów w Mogile, gdzie eksponowany jest cykl obrazów „Dzieje Wandy” autorstwa Michała Stachowicza, które Norwid miał oglądać w tym miejscu w 1842 r., a zainspirowany wizytą na położonym nieopodal kopcu Wandy napisał potem dramat „Wanda”, dedykowany „Mogile Wandy pod Krakowem w dowód głębokiego poważania”.

Norwid w Krakowie

Dlaczego Norwid Festiwal 2021 odbędzie się w Krakowie? Norwid jako jedyny z Wieszczów narodowych był w Krakowie [<https://okn.edu.pl/strona-glowna/o-nas/norwid/>] za swojego życia i zostawił po tym ślad w swojej twórczości (Adam Mickiewicz i Juliusz Słowacki nie byli w Krakowie nigdy, Zygmunt Krasiński podróżował przez Kraków, ale nie zostawił o tym świadectwa). Norwid przybył do Wolnego Miasta Krakowa w 1842 r. Podczas swojej wizyty oglądał procesję Bożego Ciała, harce Lajkonika oraz prawdopodobnie wybór i intronizację króla kurkowego. Poza tym Norwid składał wizyty znamienitym osobistościom Krakowa XIX w., odwiedził Bibliotekę Jagiellońską w Collegium Maius, był na Rynku Głównym, pod pałacem biskupim. Prawdopodobnie też odwiedził podkrakowską Mogiłę, gdzie miał wejść na Kopiec Wandy i odwiedzić klasztor oo. Cystersów, w którym mógł oglądać cykl obrazów „Dzieje Wandy” autorstwa Michała Stachowicza. Fascynacja przeszłością odwiedzanych miejsc, znalazła odzwierciedlenie w twórczości artysty. Śladem po krakowskiej wizycie Norwida są szczególnie dwa dramaty: „Wanda” i „Krakus”. Norwid bawił w Krakowie i okolicy ponad trzy tygodnie. Potem wyjechał przez Drezno na studia do Włoch i już nigdy nie wrócił do Ojczyzny. Pożegnanie z Krakowem było jego nieplanowanym wówczas pożegnaniem z Polską. 23 maja 1993 r. w 110-lecie śmierci Norwida w Krypte Wieszczów Katedry na Wawelu umieszczono tablicę epitafijną Norwida wykonaną przez Czesława Dźwigaja. Przy tej tablicy 24 września 2001 r. w 180. rocznicę

urodzin Sztukmistrza złożono urnę z ziemią z grobu Norwida na cmentarzu Montmorency pod Paryżem.

Krakowska pamięć o Norwidzie

Pamięć o swoim patronie i jego związkach z Krakowem kultywuje Ośrodek Kultury im. Cypriana Kamila Norwida, działający w Krakowie – Nowej Hucie. Ośrodek w latach 1995-2018 organizował Dni Norwidowskie w Krakowie. Od 1999 r. podczas festiwalu prezentowano spektakle norwidowskie, inspirowane twórczością Cypriana Kamila Norwida, przygotowywane pod opieką uznanych krakowskich reżyserów i twórców teatralnych. W 2001 r. spektakl „List do świata” pokazywany był w Instytucie Polskim podczas Dni Norwida w Paryżu. W latach 2000-2016 Ośrodek wydawał też Kartki Norwidowskie, popularyzujące życie i twórczość Sztukmistrza. Za udział w upowszechnianiu twórczości Norwida nasza instytucja otrzymała w 2009 r. medal „za zasługi w upowszechnianiu twórczości Cypriana Norwida” od Fundacji Norwidowskiej oraz Nagrodę Specjalną Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego za działania w tym zakresie. W 2015 r. z okazji 60-lecia Ośrodka Kultury im. C. K. Norwida przy wejściu do głównego budynku instytucji powstawał mural przedstawiający jej patrona wykonany przez dr hab. Agnieszkę Łukaszewską, prof. UP oraz neon projektu Anny Gotfryd-Koleckiej stylizowany na pismo Norwida. Od 2017 r. Ośrodek rokrocznie na przełomie września i października organizuje recytacje utworów C. K. Norwida w Opactwie oo. Cystersów w Mogile, zapraszając do współpracy znanych krakowskich aktorów. Wiersze Norwida recytowali już m.in. Dorota Segda (2018), Jan Peszek (2019), Tomasz Schimscheiner (2020). W 2019 r. z okazji 70-lecia Nowej Huty ARTzona Ośrodka Kultury im. C. K. Norwida zorganizowała artystyczny projekt muzyczno-filmowy „Buntowniki”. Była to opowieść o historii i ludziach z Nowej Huty przedstawiona wybranymi fragmentami twórczości Norwida.